

Rosa Amorós

Despojos i dèries

Despojo VII, 2014. © Rosa Amorós. VEGAP, Barcelona, 2015

En aquesta exposició, la Fundació Suñol presenta una mirada retrospectiva a l'obra de **Rosa Amorós** (Barcelona, 1945), una artista amb una estreta relació amb la col·lecció de la fundació des dels seus inicis. Josep Suñol va començar a adquirir obres seves a principis dels vuitanta, en un moment de creixement de la seva col·lecció, i des de llavors tots dos han mantingut un vincle que ha anat més enllà del de mecenes i artista. Al llarg de la seva trajectòria, Amorós s'ha interessat pels interrogants que acompanyen l'home des dels seus orígens, com ara els mites de la creació, la religiositat, l'ésser i la seva relació amb l'alteritat, i en general per la condició humana i la manera en què les persones de diverses cultures i èpoques busquen respostes. En aquest sentit, ha desenvolupat una poètica molt personal utilitzant un material inusual i poc valorat en les pràctiques artístiques contemporànies: el fang cuit.

EL FANG COM A MATÈRIA

El fang ha estat sempre un material fonamental en l'escultura, tot i que tradicionalment s'ha emprat bàsicament en el modelatge d'esbossos, ja que les obres finals s'han fos en bronze o s'han tallat en pedra o marbre. En l'art modern, el fang no és tampoc un material habitual i són pocs els artistes que l'han utilitzat assíduament. Es tracta, però, d'una matèria primigènia per excel·lència i es relaciona amb nombrosos mites de l'antiguitat que ressalten la seva condició viva i mal·leable, dúctil quan és fresc i fràgil un cop assecat. A

més, el treball amb fang cuit preserva l'empremta de la mà de l'home, un fet ben evident en les peces d'Amorós. En la seva obra podem veure com fa servir aquest material primordial per donar forma als motius essencials del seu imaginari: la mort, el sexe, l'amor, l'origen i el destí dels humans, interpretats a través de la matèria, el gest i la memòria de l'artista.

Tot i que la ceràmica sempre s'ha caracteritzat pels seus acabats polits i depurats, les peces d'Amorós ens revelen, en aquest camí ple d'interrogants, la matèria com una massa amorfa i repleta de marques que ens parlen de la seva experiència del món viscuda a través

del cos, que al·ludeixen al coneixement a través del tacte i que ens descobreixen les emocions associades a aquestes vivències: la deformació s'enfronta a la perfecció i la visceralitat a l'equilibri i a la precisió.

CERÀMICA COM A EXPRESSIÓ

El seu procés creatiu parteix de la intuïció, dels sentiments més fonamentals i dels impulsos primaris per transformar les escultures en una mena de despulles que apunten a quelcom prelingüístic, eminentment corporal i tàctil. En la seva obra trobem referències a allò que flueix, al líquid que brolla i es vessa, a l'energia de la naturalesa, però també hi ha referències al cos humà a través de peces que recorden els fluids corporals, els òrgans o les formes excrementals. En referència a això, la crítica ha afirmat que la seva obra investiga allò informe, entenent el concepte en el sentit que li donava el pensador francès George Bataille: una categoria estètica que posa en qüestió els límits lògics, la racionalitat del llenguatge i les taxonomies. En el cas d'Amorós, aquesta relació amb l'informe es manifesta en la transgressió dels límits de la disciplina que treballa, en l'absència de forma de les seves obres i en la seva tendència a la disposició horitzontal, que acostava les escultures al terra.

REMINISCÈNCIES ANCESTRALS

Si la seva obra qüestiona la lògica, és des dels mites i des d'una visió poètica que podem penetrar en el significat de la seva pràctica. Per això, en les seves escultures orgàniques són tan importants les referències mitològiques. Els títols de moltes d'aquestes peces fan referència a noms de divinitats gregues i mesopotàmiques, com ara **Gea** (la deessa mare grega), **Tiamat** (la divinitat de les aigües que corrien a Babilònia) o els **Anunnaki**, que és el nom col·lectiu dels déus celestials del Pròxim Orient antic. Altres obres, com la sèrie dels diversos **MO**, es poden relacionar amb els *lingams* hindús per la seva aparença engruixada,

amb els tòtems i monòlits ancestrals o amb les deesses mare de diferents cultures, divinitats vinculades amb l'origen del món, com també ho està el material mateix que fa servir en les seves escultures: la terra. D'altra banda, els cranis presents esdevenen metàfora directa de la mort: com succeeix en el gènere pictòric de la *vanitas*, serveixen per recordar-nos la transitorietat de la vida i el seu caràcter cíclic: del principi de l'energia vital a la seva fi.

TREBALL BIDIMENSIONAL

Pel que fa a les seves pintures i dibuixos, Amorós mostra una capacitat expressiva en consonància amb el seu treball escultòric: explora el llenguatge abstracte amb l'evocació del component físic que també recorda la fluència de l'energia i la seva vibració, com veiem a **Gligau** o a la tela **Papallona**.

El diàleg entre Helena Tatay i Pedro Azara reproduït al catàleg d'aquesta exposició ens ajuda a comprendre l'essència de les obres presents a **Despojos i dèries**, un títol que ja anuncia el caràcter introspectiu, emocional, intuïtiu i sense tabús que trobarem a les diferents sales i que ens avança allò que Rosa Amorós ens ofereix amb aquesta mostra: les despulles i les obsessions de la seva ànima a través de la realitat crua del fang i del gest.

Rosa Amorós. *Despojos i dèries*

EXPOSICIÓ: 23.09.2015 — 23.01.2016

Fundació Suñol

Passeig de Gràcia 98 | 08008 Barcelona | T 93 496 10 32 | info@fundaciosunol.org | www.fundaciosunol.org

Horaris: de dilluns a divendres, de 11 a 14h i de 16 a 20h. Dissabtes, de 16 a 20h. Diumenges i festius tancat.
Per a altres horaris, cal concertar prèviament per telèfon o e-mail.

Visites comentades. Públic individual: dijous i dissabtes a les 18h. Grups: amb reserva prèvia.